

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران، میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مسیری، پلاک ۵۴ • تلفن: ۵۴۰ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره ۵۰۱۷ • ۱۲ صفحه ۸۸۹۲۵۶۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۰۵۰۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸
توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شتر

شنبه ۱۵ دی ۱۴۰۳ • ۳ رجب ۱۴۴۶ • ۴ ژانویه ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۰۱۷ • ۱۲ صفحه
اذان ظهرتهران ۱۲:۰۹ • اذان مغرب ۱۷:۴۲ • اذان صبح فردا ۵:۴۵ • طلوع آفتاب ۷:۱۵

بسته‌بندی و فرآوری خرمای خورستان با دبربرگرفتن صدها هکتار زمین زیر کشت خرما، رتبه یک تولید خرما را در ایران به خود اختصاص داده است. همین امر موجب به‌وجودآمدن فرصت‌های بی نظیری برای کار آفرینی و اشتغال‌زایی در آبادان و خرمشهر شده است. کشورهای اروپایی، روسیه، آمریکا شمالی، نیوزیلند و کشورهای عربی ازجمله مشتریان این خرما هستند. عکس: علی احمدوند، آنا

www.sharghdaily.com • aparat:tasvirshargh • Telegram:SharghDaily • youtube:sharghdaily • twitter:sharghdaily • instagram:sharghdaily1

داستان بابک و جورجو

پویانعمت‌اللهی

دکترای علوم ارتباطات اجتماعی

اقتصادی او باشد. در همین حین، سخنگوی قوه قضائیه در پاسخ به سؤالی درباره آزادی بابک زنجانی گفت با بررسی انجام‌شده، ایشان آزاد نشده، در مرخصی هم به سر نمی‌برد و موضوعات مطروحه در خصوص آزادی و مرخصی و بیرون بودن ایشان مورد تأیید ما نیست.

این جمله مهمب اما رسانه‌ها را قانع نکرد. خبرنگار انصاف‌نیز با شماره تلفن او تماس گرفت و زنجانی نیز پاسخ‌گوی این تماس بود. آقای زنجانی پس از اینکه خبرنگار خود را معرفی کرد، ارتباط تلفنی را قطع کرد. این خبر بر پیچیدگی قضیه افزود. چگونه وقتی شخصی آزاد نشده و مرخصی هم نیست، به تلفن خود پاسخ داده است؟ آیا آقای زنجانی در زندان با تلفن شخصی خود دسترسی دارد؟ آیا بیرون از زندان است؟ آیا با یابند بیرون از زندان است؟ جورجو آکامین، فیلسوف معاصر ایتالیایی، در مطالعات خود به مفهومی به نام «حیات برهنه» اشاره دارد که طی آن شخص نه در درون قانون مستقر است و نه در بیرون آن.

هوموساگر کسی است که مردم او را به دلیل جرمی قضاوت کرده‌اند اما این شخص را نمی‌توان قربانی کرد. قربانی کردن به منزله این است که او به یک انسان در درون قانون تبدیل شود. این حق از هوموساگر دریغ شده و با این‌همه اگر کسی او را بکشد به دلیل قتل محکوم نخواهد شد. به زبان آکامین، قانون ابتدا با دادن یک دستور خاص درباره هوموساگرها، آنها را در خود «ادغام» می‌کند و می‌گوید آنها تحت نظارت قانون هستند. مثلا همانند آقای زنجانی، تحت‌الحفظ هستند و قریب ۱۰ سال در زندان بمانند و همانند یک زندانی عادی از حقوق برخوردار باشند. اما از سوسی دیگر با «حذف» آنها از دامنه حمایت قانون و اتخاذ موضع بی طرفی در مقابل کشته‌شدن

نظرخوانی

ممنوعیت‌هایی که در قانون نیست

محمدهادی جعفرپور

وکیل دادگستری

عادی در تعریف حقوق شهروندی و احترام به اصل آزادی و کرامت انسانی الزاماتی را انشا می‌کنند که قوه حاکمه و دیگر ارکان حاکمیت مکلف به تبعیت از این قواعد هستند. بنا بر اصل برائت که به‌عنوان پیشرفته‌ترین قاعده حقوق مدرن مورد پذیرش غالب نظام‌های حقوقی از جمله نظام حقوقی ایران قرار گرفته، هیچ مرجعی نمی‌تواند خارج از ضوابط قانونی و تشریفات دادرسی عادلانه، حقوق و آزادی‌های مشروع افراد جامعه را محدود کند. بنابراین تحدید حقوق انسانی شهروندان یا ایجاد مانع در استیفای ایشان از خدمات عمومی به واسطه سمسودکردن کارت ملی، ممنوع‌الخروج کردن و… جز از طریق انشای حکم قضائی، آن‌هم در فرایند دادرسی عادلانه مستند به مقررات دادرسی کیفری ممکن نبوده و متخلف از این قاعده، مستوجب مجازات است. قانون آیین دادرسی کیفری در مقام تعریف تکلیف مقامات قضائی در جریان رسیدگی به اتهام اشخاص و احضار شهروندان مظنون به ارتکاب جرم واجد قواعدی است که عدول از آن سبب مسئولیت انتظامی یا قضائی مقام صادرکننده چنین دستوری است. ماده ۱۶۸ این قانون به تأسی از اصل ۳۷ قانون اساسی که اصل را بر برائت شهروندان می‌داند، مقرر می‌کند:بازپرس نباید بدون دلیل کافی برای توجه اتهام، کسی را به‌عنوان متهم احضار یا جلب کند. مواد ۲ و ۱۱ و ۱۳ قانون مجازات اسلامی نیز در مقام انشای اصل قانونی بودن جرم و مجازات، انتساب هرگونه رفتار مجرمانه به شهروندان و اعمال کیفر بر ایشان را منوط به انشای قانون دانسته و مستند به اصل ۳۵ و ۲۲ قانون اساسی هیچ‌کس را نمی‌توان

۲۶۰ موکب

تسنیم‌نیوز؛ در پنجمین سالگرد شهادت حاج قاسم در گلزار شهدای کرمان ۲۶۰ موکب برپا شده است. یکی از آنها موکب «کاپشن‌صورتی» به یاد «رحمانه سلطان‌نژاد» است. در جریان دو انفجار تروریستی که بعدازظهر ۱۳ دی ۱۴۰۲ در سالگرد شهادت رخ داد، ۹۱ نفر به شهادت رسیده و عده زیادی مجروح شدند. یکی از شهدا، دختری با کاپشن صورتی و گوشواره‌های قلبی بود.

راندگان ایرانی هشت روز است که در مرزهای ترکیه گرفتار شده‌اند. دلیل این اتفاق، تصمیم ناگهانی دولت ترکیه و لغو معافیت مالیات سوخت کامیون‌های ایرانی است و بیش از یک هفته است که علاوه بر توقف صادرات و واردات از مرز ترکیه، صدها کامیون و رانندگان آنها پلاتکلیف در سرما گرفتار و سرگردان شده‌اند. نیاز به مذاکره از طریق وزارت امور خارجه به‌شدت محسوس است.

شبکه‌خوانی

دنیای پر هرج و مرج ترامپی

بازگشت احتمالی دونالد ترامپ به کاخ سفید، در شرایطی که جهان با بحرانی چندوجهی در خاورمیانه، آسیا و اروپا مواجه است، می‌تواند تحولات آینده را وارد مرحله‌ای تازه کند. رقابت قدرت‌های بزرگ، گسترش درگیری‌های منطقه‌ای و بحران‌های انسانی بی‌سابقه، چشم‌اندازی ناپایدار و پرابهام را رقم زده است. در این میان، سیاست‌های پیش‌بینی‌ناپذیر ترامپ می‌تواند هم به عنوان فرصتی برای مذاکره و هم عاملی برای تشدید بحران عمل کند. فرارو گزارشی را از فارین‌پالیسی ترجمه کرده که در آن به مجموعه آشوب‌هایی پرداخته است که در گوشه‌وتکار دنیا بایست و احتمالاً با آمدن ترامپ بیشتر هم می‌شود. در خاورمیانه، مجموعه‌ای از رخدادها که با حمله حماس به اسرائیل در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ آغاز شد، طی یک سال چشم‌انداز منطقه را دگرگون کرده است. اسرائیل نوار غزه را به ویرانه‌ای تبدیل کرده است و این امر به طور غیرمستقیم زمینه‌های فراهم کرده که شورشیان اسلام‌گرا حکومت ۵۰ساله‌خاندان اسد در سوریه را سرنگون کنند. در آسیا، رقابت چین با ایالات متحده و متحدانش برای نفوذ بیشتر، تنش‌ها را در نقاطی مانند دریای چین جنوبی، درباره تایوان و شبه‌جزیره کره به اوج رسانده است. در همین حال، حمله روسیه به اوکراین، همراه با تهدیدات ولادیمیر پوتین، بخشی از تلاش‌ها برای بازتعریف ترتیبات پس از جنگ سرد فلمداد می‌شود و خطر گسترش آن درگیری به تقابل مستقیم‌تری در اروپا وجود دارد. در دیگر نقاط جهان، موج درگیری‌ها از جنگ داخلی میانمار گرفته تا شورش‌های تحت حمایت رواندا در شرق جمهوری دموکراتیک کنگو، تسلط خونین‌آمیز گروه‌های مسلح در هائیتی و بحران انسانی در سودان باعث افزایش بی‌سابقه تلفات، آوارگی و گرسنگی شده است. این آمار در دهه‌های اخیر بی‌مانند بوده و نشان‌دهنده بحران‌های عمیق انسانی است. با وجود تفاوت در ریشه‌های این درگیری‌ها، یک الگوی کلی قابل مشاهده است. در آسیا و اروپا، قدرت‌هایی مانند چین، روسیه و تا حدی کره شمالی، به چالش کشیدن نظم‌های سنتی تحت رهبری ایالات متحده را در دستور کار خود قرار داده‌اند. در دیگر مناطق، فقدان یک قدرت مسلط یا عدم همکاری میان قدرت‌های بزرگ، فضای لازم را برای رهبران فراهم کرده تا از خلا قدرت برای پیشبرد اهداف خونین‌تأمین یا دفاع از جایگاه خود استفاده کنند. ماجراجویی‌های سیاسی که درحال گسترش هستند، پیامدهای غیرمستقیم پیچیده‌ای را به همراه دارند. رقابتی که محدودیت‌ها را کمرنگ می‌بینند، ممکن است دست به اقداماتی غیرمنتظره بزنند. این درگیری‌های به‌هم‌پیوسته، خطر عواقب ناخواسته را افزایش می‌دهد. وعده‌های ترامپ، مانند بسیاری از مواضعی در گذشته، متناقض هستند.

خبرخوانی

شب ققنوس

هفتصد و نود و نهمین شب از سلسله شب‌ها بخارا اختصاص یافته است به شب ققنوس (جمعیت حمایت از بیماران سوخته). این نشست در ساعت پنج بعدازظهر امروز پانزدهم دی‌ماه ۱۴۰۳، حضور استادان دکتر علی‌اصغر دادبه، علیرضا رئیسی، نرگس جودکی، محمدجواد فاطمی، هومن حاجی‌غفاری، منظر فرامرز علمی و اسرین معروفی (با بچه‌های شین‌آباد) در تالار فردوسی خانه اندیشمندان علوم انسانی برگزار می‌شود. همچنین تقدیر از چهره ماندگار سوختگی ایران، دکتر امیرحسین کلاتری، از دیگر بخش‌های این نشست خواهد بود. در پایان مراسم، قطعاتی توسط گروه موسیقی بامداد اجرا خواهد شد. انجمن ققنوس در سال ۱۳۹۴ با هدف ترویج پیشگیری از سوختگی و حمایت از درمان و بازتوانی بیماران سوخته تاسیس شد. این نهاد غیردولتی بوده و با کمک‌های خیرین اداره می‌شود. این انجمن علاوه بر آنکه به ارائه خدمت به رهیندگان از سوختگی و خانواده‌های آنان در سه حوزه جسمی، روانی و اجتماعی پرداخته است، در حوزه پیشگیری نیز تلاش کرده خطر سوختگی افراد را با آموزش، ارتقای قوانین و استانداردها بهبود بخشد. خانه اندیشمندان علوم انسانی: خیابان نجات‌الهی (ویلا)، چهارراه ورشو، تالار فردوسی.

روان‌خوانی

«همه‌چیزدان‌ها»

کمتر می‌دانند

یورونوز: این بار که درگیر یک بحث داغ شدید و احساس کردید کاملاً از موضع خود مطمئن هستید، به این نکته خوب توجه کنید: محققان دریافته‌اند که هرچه بیشتر نسبت به دیدگاه خود اطمینان داشته باشید، احتمال اینکه اطلاعات شما ناقص باشد بیشتر است. این ویژگی روان‌شناختی می‌تواند توضیح‌دهنده طیف گسترده‌ای از مسائل، از مشاجرات خانوادگی گرفته تا مناقشات بین‌المللی باشد.

همه ما بدون شک در این موقعیت قرار داشته‌ایم؛ در ترافیک گیر کرده‌ایم و به دلیل آن «حقم» که جلوی ما به آزمای رانندگی می‌کند یا آن «دیوانه» که با سرعت از کنارمان رد می‌شود، مدام غر می‌زنیم.

اما اگر آن که آهسته‌ست می‌راند درحال حمل یک کیک عروسی با حفظ جانب احتیاط باشد، یا آن ماشین پرسرعت تلاش داشته باشد بیماری را روانه بیمارستان کند چه؟

مطالعه جذاب و جدیدی که در مجله PLOS ONE منتشر شده، نشان می‌دهد این قضاوت‌های سریع ناشی از چیزی است که محققان آن را «توهم کفایت اطلاعات» می‌نامند؛ تمایل ما به این‌بار که اطلاعات کافی برای تصمیم‌گیری‌های درست داریم، حتی زمانی که جزئیات مهمی را در اختیار نداشته باشیم.

«آنگوس فلچر»، یکی از نویسندگان این مقاله تحقیقی که استاد ادبیات انگلیسی در دانشگاه ایالتی اوهایو است، می‌گوید: «ما دریافتیم که افراد به‌طور کلی این نکته را در نظر نمی‌گیرند که ممکن است اطلاعات بیشتری وجود داشته باشد تا به آنها در تصمیم‌گیری آگاهانه‌تر کمک کند. اگر به مردم چند مورد اطلاعات بدهید که به نظر می‌رسد در یک راستا قرار دارند، بیشتر آنها می‌گویند «این به نظر درست می‌رسد» و همان را می‌پذیرند.

در جهان قطعی‌شده امروز که بحث‌های داغ درباره موضوعات مختلف، از واکسن گرفته تا تغییرات آب‌وهوایی، به‌شدت در جریان است، درک این موضوع که چرا مردم با وجود دسترسی به اطلاعات یکسان، دیدگاه‌های متضادی دارند، بیش از هر زمان دیگری اهمیت دارد.

آن‌طور که یکی از محققان این مطالعه توضیح می‌دهد: «کسانی که فقط نیمی از اطلاعات را داشتند، درواقع نسبت به تصمیم خود برای ادغام یا جداماندن، اطمینان بیشتری داشتند تا کسانی که اطلاعات کامل را دریافت کرده بودند. آنها کاملاً مطمئن بودند که تصمیم‌شان درست است، حتی با وجود اینکه همه اطلاعات را در اختیار نداشتند.»

کاربران شبکه‌های اجتماعی ممکن است این الگو را در رفتار خود تشخیص دهند؛ با اطمینان کامل مقاله‌ها را به اشتراک می‌گذارند یا پس از خواندن فقط تیرها یا بخش‌های کوتاهی از آنها نظر می‌دهند، درحالی‌که احساس می‌کنند به‌طور کامل مطلع هستند، حتی اگر از زمینه‌های مهم آن بی‌خبر باشند. این کمی شبیه به این است که بخواهید پس از تماشای فقط نیمی از یک فیلم، آن را بررسی کنید و درعین‌حال احساس کنید که صلاحیت دارید به آن امتیاز قطعی بدهید.

هنگامی که افراد مشغول بحث درباره موضوعات داغ و جنجالی هستند، هر طرف ممکن است احساس کند که به‌طور کامل به ماجرا اشراف دارد، درحالی‌که احتمالاً بخش‌های مهمی از پازل را از دست داده است. این شبیه به دو نفری است که درباره یک ناشی بحث می‌کنند درحالی‌که از زوایای مختلف به آن می‌نگرند؛ هرکدام فقط بخشی از تصویر را از زاویه دید خود می‌بیند، اما تصور می‌کند که کل آن را مشاهده کرده است.

«فلچر» که درباره تأثیر قدرت روایت‌ها بر افراد مطالعه می‌کند، بر اهمیت دستیابی به اطلاعات کامل پیش از اتخاذ موضع یا هرگونه تصمیم‌گیری تأکید دارد. او پیشنهاد می‌دهد: وقتی با کسی اختلاف نظر دارید، اولین کاری که باید انجام دهید این است که از خود بی‌برسید «آیا چیزی وجود دارد که من از آن بی‌خبر باشم و بتواند به من کمک کند تا با دیدگاه طرف مقابل بحث بهتر آشنا شوم و موضوع را بهتر درک کنم؟». این همان راه مقابله با «توهم کفایت اطلاعات» است.

ایرنا: تهران ۸۰ هزار تاکسی دارد که البته نیمی از آن فرسوده و برخی از آنها غیرفعال است. به گفته شادی مالکی، مدیرعامل تاکسیرانی تهران، ۸۵۰ نفر از رانندگان تاکسی در پایتخت زنان هستند. البته تخمین زده می‌شود که تعداد آنها به هزار نفر هم برسد؛ یعنی چیزی کمتر از یک درصد تاکسیرانان تهرانی را زنان تشکیل می‌دهند.